

הכנס השנתי ה-17 לחינוך סביבתי הסיפור החם של העולם שינויי אקלים ואנחנו

יום ב' | 3.4.2017 | ז' בניסן תשע"ז
קמפוס המכללה האקדמית בית ברל

9:45-9:00 **התכנסות והרשמה**

10:15-9:45 **ברכות ודברי פתיחה**

אולם מעל הקפטריה ואודיטוריום הספרייה
פרופ' תמר אריאב, נשיאת המכללה האקדמית בית ברל
ד"ר משה ויינשטוק, יו"ר המזכירות הפדגוגית, משרד החינוך
מר גיא סמט, סמנכ"ל בכיר שלטון מקומי, המשרד להגנת הסביבה
ד"ר יהודית וינברגר, רקטור, סמינר הקיבוצים, המכללה לחינוך לטכנולוגיה ולאמנויות
גב' איריס האן, מנכ"לית החברה להגנת הטבע

12:00-10:15 **מושב מליאה פותח: הסיפור החם האקלימי, המדיני והמקומי**

אולם מעל הקפטריה ואודיטוריום הספרייה
יו"ר: **ד"ר תילי וגנר**, הפקולטה לחינוך, היחידה למדעים ולמתמטיקה, המכללה האקדמית בית ברל
פרופ' פנחס אלפרט, החוג לגיאופיסיקה, הפקולטה למדעים מדויקים, אוניברסיטת תל-אביב
שינויי אקלים גלובליים וחיזויים באזור הים התיכון

ד"ר סיניה נתניהו, מדענית ראשית, המשרד להגנת הסביבה
יצירת מדיניות ממשלתית ותכנית לאומית להסתגלות לשינויי אקלים
מר אבנר פורשפן, מנהל אגף אקלים, השירות המטאורולוגי הישראלי
שינויי אקלים בישראל

12:30-12:00 הפסקת כיבוד, **יריד גופים חינוכיים ושיח רעים**

14:15-12:30 **מושבים מקבילים - ראה פירוט ומיקום המושבים בהמשך**

15:15-14:15 ארוחת צהריים, **יריד גופים חינוכיים, תערוכת פוסטרים ושוק קח-תן - אגודת הסטודנטים של המכללה האקדמית בית ברל**

16:30-15:15 **מושב סוגר, פאנל: אתגרים חינוכיים וחברתיים בהתמודדות עם שינויי אקלים**

אולם מעל הקפטריה ואודיטוריום הספרייה
יו"ר (בשיתוף): **ד"ר דפנה גולדמן**, הפקולטה לחינוך, המכללה האקדמית בית ברל
ד"ר נורית בר יוסף, מפקחת מדע וטכנולוגיה, מחוז מרכז, משרד החינוך
מר איל רם, סמנכ"ל ומנהל מינהל עובדי הוראה, משרד החינוך
ד"ר ליה אטינגר, מנהלת אקדמית, פיתוח ידע ותוכן, מרכז השל לקיימות
ח"כ יעל כהן פארן, יו"ר ועדת המדע-אנרגיות מתחדשות, כנסת ישראל
פרופ' יואב יאיר, דקאן ביה"ס לקיימות, המרכז הבינתחומי, הרצליה

ההשתתפות בכנס בתשלום מראש ובכרטיס אשראי בלבד.

להרשמה לכנס <<<

מועד אחרון להרשמה ותשלום מראש לכנס הוא 2.4.17 בשעה 18:00
לפרטים נוספים: נועה לוי, מזכירות הכנס 09-7476375 | noalev@beitberl.ac.il

החניונים בקמפוס בבעלות קרן ברל כצלסון. עלות החניה 15 ש"ח

המכללה האקדמית בית ברל
الكلية الأكاديمية بيت بيرل
Beit Berl College

החברה להגנת הטבע
שומרי. מחנכים. אהבים

חירייה פארק המחזור
איגוד ערים דן לתברואה

פירוט המושבים המקבילים

1. היערכות לשינויי אקלים מהרמה הלאומית לרמה המקומית **אולם מעל לקפיטריה**
בשנים האחרונות חווה העולם מקרים לא מעטים של פגיעות למזג אוויר חריג וקיצוני, כמו המקרה של הוריקן קטרינה, ומקרים של פגיעות מתמשכת לשינויי אקלים המשתקפת בתופעת המדבור, בהיעלמות ימים ואגמים גדולים, כמו הים הכספי שבאסיה וימת צ'אד שבאפריקה. לפגיעות זו יש השפעה אדירה על החוסן הלאומי, העירוני והאזורי, במקומות רבים בעולם. לאור זאת, ההיערכות לשינויי אקלים הופכת להיות קריטית. למרות זאת, רק בארצות מעטות קיימות תכניות היערכות או אדפטציה לשינויי מזג האוויר הצפויים. המושב יעסוק בהיערכות לשינויי אקלים ברמה הלאומית, העירונית והמקומית, תוך התמקדות במדינת ישראל. מחד, ייבחנו החוסן והעמידות לשינויי אקלים עתידיים, ומאידך, יוצגו דרכי הסתגלות ואפשרויות למיתון ההתחממות הגלובלית.

יו"ר: פרופ' עודד פוצ'טר, סגן דקאן ויו"ר מועצת הפקולטה לחברה ולתרבות, המכללה האקדמית בית ברל
פרופ' עודד פוצ'טר, המכללה האקדמית בית ברל
הצורך בערים עמידות

מר ויקטור וייס, מנכ"ל מרכז השל לקיימות
שינויי אקלים וחוסן ביטחוני לאומי

מר ירון בלסלב, דוקטורנט ומרצה, אוניברסיטת תל-אביב ומרצה במכללה האקדמית בית ברל
רחוב וחוסן אקלימי: מקרה תל-אביב בפרספקטיבה היסטורית ומבט עכשווי

מר עמראן עמראנה, מנהל מרכז המבקרים "ואדי עתיר"
התמודדות עם תהליכי מדבור נוכחיים ועתידיים

2. אנרגיות מתחדשות ושינויי אקלים: הצורך, החלופות ושאלת המחיר הסביבתי **אודיטוריום אורן**
משבר האקלים הוא מהאתגרים הסביבתיים המשמעותיים מולם ניצבת האנושות. בישראל ובעולם כולו עולה המודעות לחשיבות המעבר לאנרגיה מתחדשת, שמקורה בניצול קרינת השמש, רוח, ביוגז/ביומסה, חום כדור הארץ ומשאבי טבע לא מתכלים נוספים. במושב ייחשפו המשתתפים לפתרונות השונים והמורכבים בנושא האנרגיה המתחדשת, ולרווח ולמחיר הסביבתי שלהן, תוך הדגשת היבטים חינוכיים והעלאת דילמות של פיתוח מול שימור.

יו"ר: גב' חן פורטוגלי-שובל, מנהלת תחום פיתוח תכנים וחינוך סביבתי, החברה להגנת הטבע
ד"ר גיל פרואקטור, המשרד להגנת הסביבה

המעבר לאנרגיה מתחדשת בישראל והצורך בהפחתת צריכת חשמל ופליטת גזי חממה - מנקודת מבט גלובלית לתמונה המקומית

מר אבי לביא, מנהל "חוות הרוח", מרכז חינוכי תיירותי לאנרגיות ירוקות, קיבוץ מעלה גלבוע
אנרגיות רוח: מגמות עולמיות ומקומיות - היבטי פיתוח וסביבה

גב' דורית בנט, מנכ"לית החברה לאנרגיה מתחדשת אילת-אילות

הפיכת הנגב למרכז החדשנות הסולארית וייצור עצמי מבוזר - היבטים כלכליים, חברתיים וסביבתיים

גב' ריבה ולדמן, מנהלת המרכז לחינוך סביבתי בחירייה
אנרגיה מביומסה: מה הפל"א? פסולת לאנרגיה כאמצעי לצמצום פליטות גזי חממה

המכללה לחינוך
לטכנולוגיה ולאמנויות

החברה להגנת הטבע
שומרים. מחנכים. אוהבים

המשרד להגנת הסביבה
الوزارة لحماية البيئة
Israel Ministry of Environmental Protection

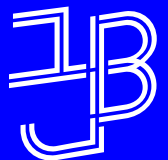
חירייה פארק המחזור
איגוד ערים דן לתברואה

משרד החינוך

המכללה האקדמית בית ברל
الكلية الأكاديمية بيت بيرل
Beit Berl College

החברה להגנת הטבע
الشبكة الخضراء
חינוך לקיימות

מר דרור בוימל, רכז תכנון תשתיות וים ומר דן אלון, מנהל תחום צפרות, החברה להגנת הטבע
המחיר הסביבתי של פיתוח טכנולוגיות של אנרגיות מתחדשות: הנזק של הקמת טורבינות רוח לחייהם
של בעלי כנף, יתרונות השימוש בגגות לייצור אנרגיה סולרית

גב' חן פורטוגלי-שובל, החברה להגנת הטבע
דיון בשיתוף הקהל, בהיבטים חינוכיים סביב שאלת פיתוח טכנולוגיות לפתרון בעיות סביבתיות והמחירים
הסביבתיים של טכנולוגיות אלה - הדילמות שבין פיתוח לשימור

3. חשיבה ביקורתית ושינויי אקלים

אודיטוריום הספרייה

חשיבה ביקורתית מגלמת את היכולת ואת הנכונות לאמוד טענות ולבצע שיפוט על בסיס נימוקים מבוססים, להיות יצירתי וקונסטרוקטיבי, לספק הסברים אפשריים לממצאים, לחשוב על השלכות וליישם ידע חדש כדי להתמודד עם מגוון רחב של אתגרים הצפויים בעידן של אי-ודאות. ההתמודדות עם שינויי האקלים מחייבת אותנו לחנך את דור העתיד באופן שיוכל לבחון את השלכות הפעולות שלו על היקום, ולקבל החלטות מושכלות לגבי התנהלות מיטבית ומקיימת. במושב יוצגו דרכים לבחינת שינויי האקלים וההתמודדות עם השלכותיהם תוך יישום חשיבה ביקורתית, מנקודת מבט של תלמיד תיכון, מורה, מנהלת, מנחת תכניות חינוכיות, ואנשי אקדמיה העוסקים בחשיבה ביקורתית. המושב יונחה ע"י משרד החינוך והמשרד להגנת הסביבה, הפועלים לקידום חשיבה ביקורתית ואקטיביזם סביבתי.

יו"ר (בשיתוף): גב' חני פלג, ממונה ארצית לחינוך לקיימות, אגף המדעים, המזכירות הפדגוגית, משרד החינוך
גב' זיוית לינדר, ראש אגף חינוך וקהילה, המשרד להגנת הסביבה

ד"ר דויד דוניץ, ראש תחום חינוך, ומר ליעד נים, דוקטורנט לחינוך, מרכז השל לקיימות
מדוע מדענים מובילים חושבים שמעורבות הציבור היא קריטית לצורך טיפול במשבר האקלים, וכיצד
פדגוגיה ביקורתית יכולה לסייע למאמץ של עירוב הציבור

גב' דפנה רודיק, מנהלת בית הספר "אפק", ראש העין
הטמעת שינויי אקלים כחלק אינטגרלי מהתפיסה החינוכית של בית הספר

גב' הילה טבת, מורה בתיכון "רבין", בכפר סבא
שינויי אקלים - לא רק בכדור הארץ: יישום הסייבר הגיאוגרפי במגמת גיאוגרפיה אדם וסביבה,
בתיכון "רבין" כפר סבא

אלעד יעקבי כרמלי, תלמיד בבית הספר הדמוקרטי בחדרה
למידה מתוך מאבק

גב' רוני זהבי, מנהלת תכנית "דלקים חלופיים", הרשת הירוקה
"מניעים את הגלגל מחדש" - תכנית ייחודית לקיימות ומעורבות בתיכונים

גב' איגי ארם, פיתוח תוכן וריכוז תכניות לימודים מתמשכות, המרכז לחינוך סביבתי בחייריה
אשפתולוגיה ואקלים: על הקשר בין מדד הפסולת ל"מד החום"

המכללה לחינוך
לטכנולוגיה ולאמנויות

החברה להגנת הטבע
שומרים. מחנכים. אוהבים.

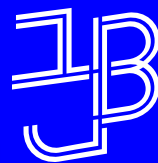
משרד החינוך

חייריה פארק המחזור
איגוד ערים דן לתברואה

המכללה האקדמית בית ברל
الكلية الأكاديمية بيت بيرل
Beit Berl College

הרשת הירוקה
الشبكة الخضراء
חינוך לקיימות

4. שינויי אקלים ומחקר החינוך הסביבתי - הילכו שניהם יחדיו? מיזור (דקל 404) - אודיטוריום

החינוך הסביבתי בישראל, כמו גם מחקר החינוך הסביבתי בישראל, אינם מרבים לעסוק בשינויי אקלים. נשאלת השאלה, מדוע נושא שינויי האקלים, שהוא כה בוער בעולם, נושא המצוי בשיח האקדמי, הפוליטי והתקשורתי, איננו מצליח למצוא את דרכו אל לב החינוך הסביבתי בישראל ואל המחקר החינוכי?

במושג ייבחנו מגמות עולמיות המשלבות את נושא שינויי האקלים בחינוך הסביבתי, יוצגו מחקרים הנוגעים בהיבטים שונים (ישירים ועקיפים) של שינויי אקלים וחינוך סביבתי בישראל, בהקשר של שוניות אלמוגים וניטור סביבתי בחברה הבדואית בנגב. כמו כן, ייבחן הקשר שבין גידול האוכלוסין למדיניות האקלים בישראל. במהלך המושב יתקיים דיון בסוגיה, האם וכיצד אפשר לשלב את נושא שינויי האקלים במחקר החינוך הסביבתי בישראל.

יו"ר: ד"ר דפנה גן, סמינר הקיבוצים, המכללה לחינוך לטכנולוגיה ולאמנויות

פרופ' אורית בן צבי אסרף, התכנית להוראת המדעים והטכנולוגיה, אוניברסיטת בן גוריון בנגב
החינוך הסביבתי בעידן של שינויי אקלים גלובליים

ד"ר דויד אילון, ראש החוג ללימודי סביבה וחקלאות, המכללה האקדמית בית ברל
עתידין של שוניות האלמוגים מול שינויי אקלים גלובליים

גב' נועה טל, אוניברסיטת תל-אביב

חוקרים את הלא מוכר - שילוב תלמידי מדעים בהתיישבות הבדואית הלא מוכרת במחקר לניטור סביבתי

פרופ' אלון טל, החוג למדיניות ציבורית, אוניברסיטת תל-אביב
מה בין יציבות דמוגרפית והמדיניות האקדמית של ישראל?

5. קולם של הסטודנטים מיזור (דקל 404) 104

מושב זה, שנתמסד כמסורת בכנס השנתי לחינוך סביבתי, מתקיים כמושב פוסטרים אינטראקטיבי שבו סטודנטים מהמכללה האקדמית בית ברל ומסמינר הקיבוצים, המכללה לחינוך טכנולוגיה ואמנויות יציגו עבודות נבחרות מתחומים שונים: מחקרים העוסקים בהיבטים שונים של חינוך לקיימות שערכו במסגרת לימודיהם לתואר ראשון או שני, פרויקטים ויוזמות חינוכיות שפיתחו במסגרת לימודיהם, וכן פרויקטים שיזמו והשתתפו בהם במסגרת פעילות מקצועית או ציבורית.

יו"ר (בשיתוף): גב' טלי ליאור, סמינר הקיבוצים, המכללה לחינוך לטכנולוגיה ולאמנויות, תכנית התואר השני לחינוך סביבתי מחקרי

מר יתיר שדה, בוגר המכללה האקדמית בית ברל בחוג ללימודי סביבה וחקלאות ובחוג ללימודי א"י, יוזם "שירת השדה" - תיירות אקו-קולינרית.

תובל אש ובובי שטולמן, תכנית M.Teach, סמינריון אמפירי 'חינוך סביבתי לקיימות', המכללה האקדמית בית ברל

תפיסות והתנהגות תושבים בישוים שונים בארץ (מושב וישוב קהילתי) בנושא "התחממות גלובלית והתייעלות אנרגטית"

איגי ארם, התכנית לתואר שני בחינוך סביבתי, סמינר הקיבוצים, המכללה לחינוך לטכנולוגיה ולאמנויות
מפגש חינוכי עם פסולת כאפשרות לקידום שיח ביקורתי בקרב מחנכים בנושא תרבות הצריכה: חקר מקרה של המרכז לחינוך סביבתי בחירייה

החברה להגנת הטבע
שומרי. מחנכים. אהבים.

המשרד להגנת הסביבה
الوزارة لحماية البيئة
Israel Ministry of Environmental Protection

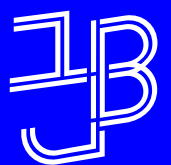
חירייה פארק המחזור
איגוד ערים דן לתברואה

משרד החינוך

המכללה האקדמית בית ברל
الكلية الأكاديمية بيت بيرل
Beit Berl College

אופיר גבאי, גלעד חיות, שמרית לביא, מוריס מאייר, קארן מגדל, נופר נוריאני וגל סופר, התנסות, מתמחים בלימודי סביבה וחקלאות, B.Ed., המכללה האקדמית בית ברל
ט"ו בשבט - פעילות שיא בחינוך העל יסודי בנושא חקלאות עירונית מקיימת וקיימות

סתיו פריאל, טלאור רואנסי ונגה סנדרוביץ, פיתוח מנהיגות טרנספורמטיבית לקידום אזרחות לקיימות, תכנית המצוינים, B.Ed., המכללה האקדמית בית ברל
אוטובוס קומפוסט - יזמה לקידום מעורבות חברתית-סביבתית בקהילה

אלינור דביר, עומר הובשר והדר רחמים, פיתוח מנהיגות טרנספורמטיבית לקידום אזרחות לקיימות, תכנית המצוינים, B.Ed., המכללה האקדמית בית ברל
בנק הזמן - יזמה להעמקת קשרים ומעורבות סטודנטים בקהילה

נופר בן אריה, התכנית לתואר שני בחינוך סביבתי, סמינר הקיבוצים, המכללה לחינוך, לטכנולוגיה ולאמנויות ומרכז מדע ים המלח והערבה

תאטרון הבובות ככלי המאפשר לנשים בדואיות להשמיע את קולן ולהשתתף בתכנון כפר לא מוכר

לאה גול תרשיש, התכנית לתואר שני בחינוך סביבתי, סמינר הקיבוצים, המכללה לחינוך לטכנולוגיה ולאמנויות
יחסי הגומלין בין פרויקט מבוסס מקום "הבז האדום" לבין בית הספר והקהילה בהם הוא פועל

טל חן, התכנית לתואר שני בחינוך סביבתי, סמינר הקיבוצים, המכללה לחינוך, לטכנולוגיה ולאמנויות ומרכז מדע ים המלח והערבה

פוטנציאל השימוש במושג 'שירותי המערכת האקולוגית' בחינוך הסביבתי

רבקה להב, עדי בלולו ואיריס פיין, אגרוטכניקה סביבתית, החוג ללימודי סביבה וחקלאות, B.Ed., המכללה האקדמית בית ברל

שימוש במים מליחים בחקלאות בערבה

נופר נוריאני, גל סופר וגלעד חיות, סמינריון לימודי סביבה וחקלאות; סמינריון חקר הוראת המדעים, B.Ed., המכללה האקדמית בית ברל

תרומת הלמידה במגמת אגרו-קולוגיה עירונית לאוריינות הסביבתית ולזהות סביבתית של התלמידים

תמר סגל, התכנית לתואר שני בחינוך סביבתי, סמינר הקיבוצים, המכללה לחינוך לטכנולוגיה ולאמנויות
מחקר פעולה על תרומתה של למידה שיתופית של סטודנטים לחינוך סביבתי ליכולתם להוביל שינוי סביבתי כאנשי חינוך

רואה עאזם, התכנית לתואר שני בחינוך סביבתי, סמינר הקיבוצים, המכללה לחינוך, לטכנולוגיה ולאמנויות
הסדנה הסביבתית: יחידת לימוד שמטפחת אוריינות סביבתית

המכללה לחינוך לטכנולוגיה ולאמנויות

החברה להגנת הטבע שומדי, מחנכים, אוהבים

המשרד להגנת הסביבה
الوزارة لحماية البيئة
Israel Ministry of Environmental Protection

חירייה פארק המחזור איגוד ערים דן לתברואה

משרד החינוך

המכללה האקדמית בית ברל
الكلية الأكاديمية بيت بيرل
Beit Berl College

-